

Text: Mt 7, 13-14

Vejděte těsnou branou; prostorná je brána a široká cesta, která vede do záhuby; a mnoho je těch, kdo tudy vcházejí. Těsná je brána a úzká cesta, která vede k životu, a málokdo ji nalézá.

Milí bratři a sestry, dnešní text se nachází v samotném závěru Ježíšova Kázání na hoře. V jaké jsme situaci? Ježíše následovaly velké zástupy z Galileje, Desetiměstí, z Jeruzaléma, Judska i ze Zajordánie. Když je Ježíš spatřil, vystoupil na nějaké vyvýšené místo, aby je vyučoval. V kázání na hoře se tedy jedná o jisté shrnutí rozsáhlého Ježíšovo vyučování, které začíná blahosladenstvími, pokračuje výkladem starozákonních požadavků, na které však Ježíš navazuje poněkud převratnými a překvapivými závěry. Jeden příklad za všechny. Nikoliv „Okno za okno, zub za zub“, ale shrnuto a podtrženo: milovat své nepřátele. Pán Ježíš ukazuje naprosto nepochopitelnou cestu těm, kteří jej chtějí následovat: „Já však vám pravím, abyste se zlým nejednali jako on s vámi; ale kdo tě uhodí do pravé tváře, nastav mu i druhou; a tomu, kdo by se chtěl s tebou soudit o košili, nech i svůj plášť.“ Tohle Ježíšovo Milujte své nepřátele... to je hodně hodně moc vysoká laťka. A v samotném závěru tohoto rozsáhlého a náročného vyučování nám Ježíš předkládá tři obrazy, které nám dávají na výběr.

Jsou nám zde vždycky nabídnuty dvě možnosti: široká brána / úzká brána, dobrý strom / špatný strom, moudrý stavitel / pošetilý stavitel. A my rozumíme tomu obrazu, že je lepší vybrat si rozumného stavitele a dobrý strom. Nicméně, obraz úzké cesty moc logiky nedává. Proč by měla být úzká brána a cesta lepší než ta široká?

Přece, když se dostanu do neznámého města a chci se dostat někam do centra, je jen rozumné přidat se k většině. Široká brána vede na širokou cestu, která jistě vede někam na hlavní náměstí. Do centra dění a tedy i do centra života toho kterého města. Se všemi těmi houfy turistů, obchodníků i místních se nejspíš dostanu na místa, která stojí zato vidět, navštívit. Když se přidřím většiny, tak se přece na neznámém místě neztratím, ostatní mi v tom pomohou, pokud se jich přidřím, mnohdy jen stačí splynout s davem a člověk se neztratí nebo si tím usnadní hledání... Tím, že se bezmyšlenkovitě spolehneme na ostatní... třeba i v názorech se prostě spolehne: na své nadřízené, světské autority či duchovní a náboženské vůdce... tím se také můžeme nechat zmást a zbloudit... Navíc, život je víc než bezmyšlenkovité chození s davem !!! Žít znamená volit a dobře se dívat, kam šlapeme. Jsou dvě cesty, jak nás učí pevný žalm, který jsme slyšeli v úvodu dnešních bohoslužeb. Bláze muži, který se neřídí radami svévolníků, který nestojí na cestě hříšných, který

nesedává s posměvači, nýbrž si oblíbil Hospodinův zákon, nad jeho zákonem rozjímá ve dne i v noci. To je ta Tóra, o níž Mojžíš řekl: Předložil jsem ti život i smrt, požehnání i zlořečení; vyvol si tedy život, abys byl živ ty i tvé potomstvo (Dt 30, 19) Mnoho lidí se prostě jen pustí stejným směrem, cestou nejmenšího odporu. Cestu nemusejí hledat dlouho, sama se jim nabízí, je tam hezky rušno a nikdo po ní nikdy nejde sám. Ale slovo Písma nás učí, ty si raději vyvol jinou cestu, cestu k životu, cestu Tóry. Po takové cestě se ovšem musí pátrat. Nejdříve se musí projít malou brankou, za ní je úzká stezka, na kterou se vlastně vždy vejde jen jeden ... Ale ukazuje tu cestu k životu? Hle, kolik se tu nabízí průvodců a každý křičí, že právě za ním musíme jít. Jenže? Co je pravda a co je podvod? Který z nich je od Boha a který ne? Do lidského nitra nevidíme. Ani na stromě se hned nepozná, je-li zdravý či nemocný. Až po jejich ovoci je poznáme.

Není divu, že Ježíš byl u náboženských vůdců své doby tak nepohodlný... vždyť ti také mimochodem učili spoléhat se na dodržování toho, či onoho, toho, co bylo předkládáno náboženskými vůdci, zákoníky a znalci Mojžíšova zákona – zákoníci vytvořili seznam 248 příkazů a 365 zákazů, tedy dohromady 613 přikázání, která se snažili dodržovat a k jejich dodržování vedli lidi kolem sebe. Jenže, Pán Ježíš nepředal svým učedníkům žádný seznam skutků, které bychom si mohli každý postupně odškrtnout. Navíc, Ježíšovy absolutistické požadavky nutily Ježíšovy posluchače k samostatnému přemýšlení, k zamyšlení se nad smyslem jeho poselství a nutily k rozhodnutí o následování jeho samotného. Nešlo zůstat nestranný, pokud už jej někdo slyšel...

...když Ježíš dokončil tato slova, zástupy žasly nad jeho učením; neboť je učil jako ten, kdo má moc, a ne jako jejich zákoníci. (Mt 7,28-29).

Ježíšův přístup je jiný. Dává spíš jakési principy, než že by nabídl konkrétní úkony. Učí jako ten, který má moc. A jeho požadavky mají jiný účel a cíl než odškrtnout si políčko v seznamu, už jen z toho důvodu, že jeho požadavky neodškrtneme, nenaplníme, jsme bez šance. A proto nás nutí přemýšlet, proč je vlastně říká:

Ježíšovo kázání na hoře a další Ježíšovy šokující výroky nelze chápat jako katechismus, jako univerzální učebnici křesťanského chování. Jsou to napořád mnohem víc šipky, které ukazují nějakým směrem. Tomu směru je potřeba porozumět a pak se tím směrem nechat Ježíšem vést v konkrétní podobě té které cesty. Pán Ježíš nás chce nejen poučit, ale především nás chce vést. Každého tou jeho specifickou cestou. A má moc Ducha svatého a tuto moc dává lidem právě proto, aby po této cestě mohli lidé po jeho vzoru jít a za ním jít. Tedy, místo postoje

splynutí s většinou nám však Pán Ježíš nabídne paradox – široká brána a široká cesta za ní, ta vede k zahynutí, úzká brána a cesta za ní je ta, která vede k životu. Rozumějme, že se jedná o konstatování, kam ta která cesta vede. Podobnoství o široké a úzké bráně není podobnostvím o posledním soudu. Jít po široké cestě není tak říkajíc „trestné“. Ta cesta však někam vede a někam nás dovede. A vede nás do života bezmyšlenkovitého, určovaného víceméně kolektivní stádovitostí. Když si to uvědomíme, tak si asi řekneme, že takhle se nám asi žít nechce... Možná... S většinou se totiž pluje snadno a tak trochu to člověka zbavuje osobní zodpovědnosti... Vždyť takhle to dělají všichni, Hospodine... Text se nám snaží sdělit velmi důležitou věc, která se týká osobního nalézání Boží vůle a cesty, kterou on nám radí jít.

Ježíš řekl: Já jsem dveře. Kdo vejde skrze mne, bude zachráněn. (J 10,9). Já jsem ta cesta, pravda i život (J 14,6). V samém závěru svého kázání plného podivných rad a velmi přísných nároků Ježíš tedy podobnostvím o úzké bráně a široké říká: „Tak jste mne slyšeli. Pojdte, následujte mne, protože to má budoucnost. Nalézat úzkou cestu totiž vyžaduje jistou snahu, jisté úsilí, jisté soustředění a také jistou dávku trpělivosti v modlitbách, ochoty k sebereflexi dosavadní cesty, k pokání a také ochoty k oběti. Jít s davem širokou branou tedy nemá v Božích očích budoucnost. Cesta úzké brány budoucnost nabízí. Jenže, jak najít tu cestu, ten život podle Boží vůle? Jedním ze základních znaků života (učili jsme se to ve škole) je růst a vývoj. Když budu dělat to, co dělají všichni, nerostu, nevyvíjím se tak, jak bych měla, pouze kopíruji to, co se mi předkládá.

Můžeme se nyní trochu zamyslet nad seznamem pěti znaků života a hledat jeho možný duchovní význam.

(1) Dýchání - Potřebujeme dýchat – potřebujeme Ducha svatého, jeho tichý hlas, který promlouvá do svědomí, který nás učí rozlišovat, co je a co není v Božích očích dobré, jeho in-spiraci, vdechnutí, tedy Boží dech, který nás oživuje.

(2) Potřebujeme výživu - příjem živin – je potřeba stále znovu a znovu čerpat. V modlitbě, ve čtení Bible a dalších knih, v životě v církvi, v rozhovorech s lidmi – čerpat povzbuzení a naději.

(3) Potřebujeme se i zbavovat toho, co nás zatěžuje, co nám překáží, co nás tíží, s čím si moc nevíme rady. Při popisu biologického života se jedná o vylučování odpadních látek – při popisu toho duchovního lze mluvit o pokání, o vyznání vin, o vzdání se toho, co je špatné, co nás nějak svazuje. Opustit nějaké staré hříchy, to nám pomáhá, to nás osvobozuje... když už jsme to ze sebe

vyloučili, nemusíme to další zbytek života vláčet s sebou. Zlé věci přestávají být přítěží.

(4) co je živé, to roste a rozmnožuje se – tady můžeme vidět nějaké poslání, misii, svědectví o tom, že Bůh je s námi a že je nám s ním dobře.

(5) Růst. Vývoj. Ta naše osobní cesta. Pokud ve svém duchovním životě nerosteme, nejspíš to znamená to, že jsme přešli skrze širokou bránu na širokou cestu, kde se poklidně necháme vést. Splynuli jsme s davem, který nás nese. Není to nutně špatné! Někdy jsou chvíle, kdy se člověk opravdu musí chvíli nechat nést, protože sám už to nedává, přemohly ho nějaké okolnosti, potřebuje si odpočinout atd.. ale nemůže to být trvalý přístup k životu. Nesmí se to stát „životním stylem“. To už by nebyl život v jeho podstatě, v jeho podstatných znacích.

„Vejděte těsnou branou!“ říká Ježíš. „Najděte mě!“, říká Pán Ježíš každému z nás, protože on je brána a cesta. Tohle trvalé vztahování se k Bohu, každodenní posuzování, co je v mém životě podle Boží vůle a co bych měl opustit – to jsou předpoklady pro všechno další, o čem pak mluví dále: obraz dobrého a špatného stromu i moudrého a pošetilého stavitele. Když se necháme vést Duchem svatým, nenaletíme „lživým prorokům“. To jsou ty špatné stromy, které nesou špatné ovoce. Tím se může stát kdokoliv, kdo by nás chtěl k něčemu tlačit, někam vést, ale bylo by to špatně. Když už budeme schopni rozpoznávat Boží vůli, je potřeba podle toho poznání žít, jinak se dům našeho křesťanského života zboří jako dům postavený pošetilým stavitelem na písku.

Nicméně, dnešní podobnoství o úzké a široké bráně nám chce dneska říct, že je na zodpovědnosti každého z nás hledat Boží vůli. Tyto dvě cesty – to je obraz. Ježíšova slova a učení byla označována jako Ta cesta. Ježíšovým následovníkům se tehdy začalo říkat lidé cesty.

A toho, kdo žije ze skálopevné důvěry a koná, co slyšel, ten prostě po té cestě ve svém životě půjde věrně dál, dobře půjde a dobře dojde. Amen.

Introit: Žalm 1, Čtení: Mt 7,13–29, Text: Mt 7,13–14
Poslání: Jan 14, 6

Písně:

315 – Nás zavolal jsi, Pane, 1.sloka

1 – Kdo se vzdává cest, kterým vládne hřích

703 – Kdo Bohu ve všem oddává se

777 – Buď mojí nadějí

144 – Laudate omnes gentes, laudate Dominum

316 – Dej odvahu včas slyšet

717 - Tvá, Pane, láska, nám sílu dává